

DE VLAAMSE MINISTER VAN WONEN, ENERGIE EN KLIMAAT, TOERISME EN JEUGD

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Aanpak heroriëntering subsidiemiddelen Vlaams Klimaatfonds 2021 voor energiebesparing in het gebouwenpark van het gemeenschapsonderwijs (GO!)

Samenvatting

Tijdens de vorige legislatuur werd via alternatieve kanalen gezocht naar bijkomende ondersteuning voor grootschalige renovatieprojecten, waaronder het ESCO-model. Via een call werd een grootschalig programma 'ESCO' opgestart om duurzame renovatie van gebouwen van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap te realiseren volgens het ESCO-model. Er werden Vlaams Klimaatfonds-middelen (hierna VKF-middelen) mede ter beschikking gesteld opdat ook minder rendabele werken aan de gebouwschil gefinancierd konden worden, met het oog op klimaatneutrale gebouwen tegen 2050. Het beheer van de subsidiebudgetmiddelen gebeurde door het Vlaams Energiebedrijf (hierna VEB), voor zowel de VKF-middelen als de aanvullende middelen van het GO!

Gelet op verscheidene onvoorziene problematieken, waaronder de rendabiliteit, werd het programma 'ESCO' stopgezet door de Raad van het GO! in 2024, de voorziene VKF-middelen bleven ongebruikt. Het GO! wenst deze middelen op een alternatieve manier te besteden aan energiebesparende maatregelen voor haar gebouwenpark. Daartoe vraagt het GO! de goedkeuring voor de heroriëntering van het VKF-budget van een programma 'ESCO' naar 'buitenschilrenovatie'. Tegenover het initiële subsidiebudget van 7,5 miljoen euro uit het Vlaams Klimaatfonds (hierna VKF), staat een investering van het GO! van 17,5 miljoen euro. Dit komt neer op een totaal investeringsbudget van 25 miljoen euro. Het beheer van de subsidiebudgetmiddelen blijft bij het VEB.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: onderwijs

BELEIDSVELD: onderwijsinfrastructuur

BELEIDSDOELSTELLING:

Het voorstel draagt bij tot de volgende doelstellingen uit de Beleidsnota Energie en Klimaat 2024-2029 beleidsveld Klimaat:

- SD 2: Bijdragen aan de realisatie van de energie- en klimaatambities in alle sectoren, OD 2.3: Broeikasgasemissiereducties in de gebouwsector stimuleren

Het voorstel draagt bij tot de volgende doelstellingen uit de Beleidsnota Energie en Klimaat 2024-2029 beleidsveld Energie

- SD 1: Evolutie naar een energiezuinig en klimaatneutraal gebouwenpark versnellen, OD 1.2: Gepaste financiële ondersteuning voorzien als hefboom voor een energiezuinig en fossielvrij gebouwenpark

Het voorstel draagt bij tot de volgende doelstellingen uit de Beleidsnota Onderwijs en Vorming 2024-2029:

- beleidsveld 4: Ondersteuning van het onderwijsveld: SD4 Investeren in sterk onderwijs, OD 19: Investeren in onderwijsinfrastructuur

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

In de Mededeling aan de Vlaamse Regering van 18 december 2020 betreffende de aanpak voor besteding van de middelen vanuit het Vlaams Klimaatfonds (VKF) in 2021 (VR 2020 1812 MED.0431/1BIS) werd vermeld dat de Vlaamse Regering de vrije beleidsruimte van 73,6 miljoen euro binnen het VKF in 2021 wilde inzetten voor haar bijdrage aan internationale klimaatfinanciering (4,8 miljoen euro) en voor cofinanciering van Vlaamse mitigatiemaatregelen (68,8 miljoen euro). Oorspronkelijk werd in de mededeling voorgesteld dat 15,8 miljoen euro van het bedrag voor Vlaamse mitigatiemaatregelen zou ingezet worden voor ondersteuning van het Lokaal Energie en Klimaatpact en de uitbreiding van de burenpremie. Omwille van een andere toewijzing van middelen aan het Lokaal Energie en Klimaatpact, kwam een deel van deze middelen vrij. 7,5 miljoen euro van deze vrijgekomen middelen werden voorzien voor de call voor de ondersteuning van grootschalige renovatieprojecten volgens het ESCO-model in het Gemeenschapsonderwijs.

De Raad van het GO! besliste op de zitting van 28/06/2024 het volgende:

Gelet op de raadsbeslissingen rond de Vlaams Klimaatfonds ESCO Call (2021-06-005; 2022-03-011);

Gelet op de ESR problematiek en de onzekere inbreng van de ESCO partijen;

Gelet op de onevenwichtige inbreng van het GO! vergeleken met de VKF subsidies in tegenstelling tot eerdere raadsbeslissingen;

Gelet op de hoge gestrande kosten inzake het programmamanagement;

Gelet op de beperkte slaagkansen van het VKF ESCO Call project;

Gelet op het negatief advies van het Vlaams Energiebedrijf inzake de verderzetting van het project, mits gemengde signalen ter zake werden gecommuniceerd;

Gelet op de beperkte of onbestaande opschaalbaarheid van dit pilootproject;

Gelet op de noodzaak bijkomende middelen te reserveren naast de reeds toegewezen middelen voor grote infrastructuurwerken;

beslist de Raad dat inzake het Vlaams Klimaatfonds ESCO Call [...] een onmiddellijke stopzetting van het project met focus op de maximale recuperatie van de gestrande programmakosten [...].

Op 17/12/2021 werd door de Vlaamse Regering de nota Besteding middelen Vlaams Klimaatfonds voor energiebesparing van het gebouwenpark van het Gemeenschapsonderwijs (GO!) en de uitfasering van stookolie goedgekeurd (VR 2021 1712 DOC.1637/1). Een bedrag van 3.856.845,00 euro werd toegekend waarvan 1.064.280,00 euro voor grote infrastructuurwerken en 2.792.565,00 euro voor uitfasering stookolieketels.

Op 18/11/2022 werd door de Vlaamse Regering de nota met betrekking tot aanpak besteding middelen Vlaams Klimaatfonds 2022 voor uitfasering van stookolieketels en energie-besparing in het gebouwenpark van het gesubsidieerd onderwijs (AGION) en het gemeenschapsonderwijs (GO!) goedgekeurd (VR 2022 1811 DOC.1248/1). Een bedrag van 25.358.000,00 euro werd toegekend, waarvan 3.258.000,00 euro voor GO! voor de maatregel schoolinfrastructuur.

////////////////////////////////////

Op 08/12/2023 werd door de Vlaamse Regering de nota met betrekking tot aanpak besteding middelen Vlaams Klimaatfonds voor energiebesparing in het gebouwenpark van het gesubsidieerd onderwijs (AGION) en het gemeenschapsonderwijs (GO!) goedgekeurd (VR 2023 0812 DOC.1688/1). Een bedrag van 6.873.592,00 euro werd toegekend, waarvan 1.741.768,21 euro voor GO! voor de uitvoering van dakrenovaties.

2. INHOUD

1 Situering

Voor energiebesparende investeringen in het gebouwenpark van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap wordt er een VKF-bijdrage van 7.500.000 euro geheroriënteerd.

Deze nota betreft de gedetailleerde aanvraag voor cofinanciering van ondersteuning van buitenschilrenovatie met focus op buitenschrijnwerk.

2 Context

De voor het GO! beschikbare Klimaatfondsmiddelen 2021, voorheen de middelen voor de call van het ESCO-model, zullen prioritair aangewend worden voor de ondersteuning van buitenschilrenovatie met focus op buitenschrijnwerk via een oproep naar de scholengroepen.

Het onderwijspatrimonium van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap biedt nog veel mogelijkheden tot energiewinsten, zowel op de korte als op de middellange termijn. Om tegemoet te komen aan de ambitieuze klimaatdoelstellingen, zet het GO! dan ook in op buitenschilrenovatie. Door eerst te investeren in een reductie van de energievraag, tevens de eerste stap van de Trias Energetica, bereiden we de gebouwen voor op verdere investeringen die naar een klimaatneutraal patrimonium moeten leiden.

In het verleden werden VKF-middelen reeds ingezet voor gebouwschilrenovatie, zowel dakrenovatie als renovatie buitenschrijnwerk. De keuze voor dakrenovaties is logisch, gezien de relatief lage investeringskost tegenover een hoog CO₂-reductiepotentieel. Het renoveren van buitenschrijnwerk is daarentegen duurder, waardoor de staat van het buitenschrijnwerk in het gebouwenbestand van het GO! kritiek geworden is. De oproep prioriteert buitenschrijnwerk, maar waar nodig kan deze ingreep gecombineerd worden met dakrenovatie, om zo verregaandere energetische renovaties mogelijk te maken en onnodige versnippering te vermijden.

De aanpak van de volledige gebouwschil is onoverkomelijk, om vervolginvesteringen in bijvoorbeeld technieken mogelijk te maken zonder lock-ins. Deze investeringsimpuls is een belangrijke stap in de noodzakelijke inhaalbeweging die moet worden gemaakt.

Tegenover een voorgesteld budget van 7,5 miljoen euro uit het VKF, staat een aanvullende eigen investering samen met de scholengroepen van het GO! van 17,5 miljoen euro. Dit komt neer op een totaal investeringsbudget van 25 miljoen euro voor de investering in energiebesparende investeringen, die een return opleveren voor de GO! instellingen.

Gezien de subsidiebudgetmiddelen in het kader van de call van het 'ESCO'-programma beheerd werden door het VEB, bevinden de VKF-middelen zich momenteel bij het VEB. Na de heroriëntering van de middelen zal VEB opnieuw optreden als projectmanager. Concreet zal het VEB de middelen betoelagen aan de projecten die door de centrale diensten van het GO! werden geselecteerd, de projecten opvolgen en de nodige informatie voor rapportering aanleveren aan de centrale diensten van het GO!. De subsidiemiddelen blijven dus bij het VEB. Het bestaande toelage-MB van 2021 zal

////////////////////////////////////

